



Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 13. juni 2005
Dok.: LTH40158
Civilkontoret

Udkast til tale

Til ministeren til brug ved samråd i Folketingets Føde-
vareudvalg den 15. juni 2005.

Samrådsspørgsmål AA:

”Vil ministeren kommentere vedlagte meddelelse fra Ritzau, søndag den 22. maj 2005, og herunder oplyse, hvad der er rigtigt og forkert i relation til eksperters vurderinger af effekten af nedsættelsen af mørketiden for kyllinger, samt oplyse om ministeren vurderer, at der er behov for endnu en undersøgelse i forlængelse af de divergerende opfattelser af konsekvenserne af nedsættelsen af mørketiden for kyllinger?”

Samrådsspørgsmål AB:

”Hvorfor vil ministeren udstede en bekendtgørelse, hvorefter hviletiden for slagtekyllinger reduceres fra 8 timer til 2 timer i døgnet?”

Svar:

Jeg vil gerne indlede med at takke for invitationen til at komme her i Fødevarerudvalget i dag og redegøre for det udkast til bekendtgørelse om ændring af slagtekyllinge-bekendtgørelsen, som har været sendt i høring.

Udvalget har i anledning af sagen stillet mig to udvalgs-spørgsmål – AA og AB. Jeg vil besvare spørgsmålene samlet. Jeg har tænkt mig først at redegøre for baggrunden for de regler, der gælder i dag. Herefter vil jeg fortælle om baggrunden for udkastet til ændringsbekendtgørelse. Herefter vil jeg kort komme ind på det forslag til direktiv om minimumsregler for beskyttelse af slagtekyllinger, som Kommissionen har fremsat for 14 dage

siden og til sidst vil jeg fortælle om sagens videre forløb.

Bestemmelser vedrørende slagtekyllingers velfærd findes i lov om hold af slagtekyllinger og bekendtgørelse om hold af slagtekyllinger og rugeægproduktion. Såvel loven som bekendtgørelsen er et resultat af drøftelser i arbejdsgruppen om hold af slagtekyllinger.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til loven, at arbejdsgruppen fandt, at benproblemer på tidspunktet for delrapportens udarbejdelse var et af de største velfærdsproblemer i dansk slagtekyllingeproduktion. Efter arbejdsgruppens opfattelse var én af mulighederne for at mindske hyppigheden og intensiteten af disse benproblemer anvendelse af lysprogrammer, hvorved slagtekyllinger sikres en tilstrækkelig lang sammenhængende mørkeperiode, hvis længde bør afhænge af kyllingerens alder. På baggrund af den på daværende tidspunkt foreliggende videnskabelige forskning og i lyset af de

praktiske erfaringer foreslog arbejdsgruppen et lysprogram, der svarer til det i dag gældende.

Det indebærer, at længden af mørkeperioden afhænger af kyllingernes alder. Fra kyllingerne er 5 til 12 dage gamle skal de have en sammenhængende mørkeperiode på ikke under 8 timer. Herefter reduceres mørkeperioden jævnt gennem kyllingernes levetid. I perioden fra kyllingerne er 29 dage gamle og indtil 5 dage før slagting, kan mørkeperioden således reduceres til 3 sammenhængende timer, og endda således at mørkeperioden kan reduceres jævnt i løbet af denne fase, blot den gennemsnitlige sammenhængende mørkeperiode ikke er mindre end 1,5 time i døgnet i hele perioden.

Arbejdsgruppen om hold af slagtekyllinger fandt desuden ved lovens udarbejdelse, at ammoniaksvindinger på kyllingernes trædepuder var udbredt. På den baggrund udarbejdede arbejdsgruppen udkast til regler, der bl.a. indeholdt regler om kontrol af trædepuder på slagterier-

ne og indførelse af et pointsystem til brug for denne kontrol. Det var arbejdsgruppens opfattelse, at lange mørkeperioder har en tendens til at forringe strøelsens kvalitet med en deraf følgende forøgelse af antallet af trædepudesvidninger.

I juni 2003 modtog Justitsministeriet fra Det Danske Fjerkræraad en undersøgelse fra Danmarks Jordbrugs-Forskning om anvendelsen af lysprogrammer til slagtekyllinger, hvor effekten af henholdsvis 4 timers og 8 timers sammenhængende mørkeperiode blev undersøgt. På baggrund af konklusionerne i undersøgelsen anmodede Det Danske Fjerkræraad om, at den eksisterende bekendtgørelse blev justeret i overensstemmelse med undersøgelsens konklusioner.

På den baggrund anmodede jeg arbejdsgruppen om slagtefjerkræ om at se nærmere på henvendelsen.

Et flertal af arbejdsgruppens medlemmer har over for mig indstillet, at reglerne om lysprogrammer ændres, idet flertallet har fundet, at der på baggrund af de foreliggende oplysninger er videnskabeligt belæg for, at det ikke er bedst for kyllingerne at have en sammenhængende mørkeperiode på mindst 8 timer.

Som led i drøftelserne i arbejdsgruppen havde Danmarks Jordbrugsforskning bl.a. udarbejdet et notat om lysprogrammer, mørkeperiodens længde og virkningerne heraf på slagtekyllingernes velfærd. Notatet byggede dels på danske og hollandske undersøgelser dels på anden tilgængelig litteratur.

Som jeg allerede har redegjort for, bør varigheden af lysprogrammer afhænge af den til enhver tid foreliggende videnskabelige dokumentation. På tidspunktet for udarbejdelsen af den delrapport fra 2000, der lå til grund for lovforslaget, var benlidelser, herunder benlidelsen TD et stort problem, som arbejdsgruppen var fokuseret

på at løse. Forslaget om mindst 8 timers sammenhængende mørkeperiode i kyllingernes første levetid blev indsat, fordi arbejdsgruppen mente, at man på denne måde kunne reducere benlidelserne.

Siden lov om hold af slagtekyllinger blev vedtaget, er der gennem avlsarbejde sket en væsentlig formindskelse af slagtekyllingers benproblemer og dermed de velfærdsmæssige problemer forbundet hermed.

På baggrund af arbejdsgruppens indstillinger, og idet der ikke synes at være videnskabeligt materiale at støtte sig til med hensyn til, om mørkeperioden bør have en varighed af 4, 5 eller 6 timers sammenhængende mørkeperiode, fandt Justitsministeriet, at mørkeperioden burde fastsættes i overensstemmelse med det lysprogram, der blev anvendt under forsøget på Danmarks JordbrugsForskning.

Udkastet til nye regler indebærer således, at kyllingerne fra dag 5 til 24 skal have en sammenhængende mørkeperiode på ikke under 4 timer i døgnet, og fra dag 25 og indtil 5 dage før slagtning skal have en mørkeperiode på mindst 3 sammenhængende timer, der kan reduceres jævnt i løbet af perioden, dog således at den gennemsnitlige sammenhængende mørkeperiode ikke må være under 2 timer i døgnet i hele perioden.

Når man sammenholder de gældende regler med udkastet til nye regler, så skal man altså være opmærksom på, at efter de gældende regler er det kun i perioden fra kyllingerne er 5 til 12 dage gamle, at de skal have en sammenhængende mørkeperiode på 8 timer, ligesom det jo altså allerede efter de gældende regler er muligt at reducere den sammenhængende mørkeperiode. I perioden fra 29 dage efter udrugning og frem til 5 dage før slagtning kan mørkeperioden således reduceres til 3 sammenhængende timer, der yderligere kan reduceres jævnt i løbet af perioden, dog må den gennemsnitlige

mørkeperiode i huset ikke være mindre end 1,5 time i hele perioden.

Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole – KVL – har afgivet et kritisk høringssvar til udkastet til nye regler. I høringssvaret anføres det bl.a., at flere udenlandske undersøgelser viser, at en mørkeperiode på 4 timer generelt medfører flere benproblemer hos slagtekyllinger sammenlignet med en 8-timers mørkeperiode.

Med hensyn til de udenlandske undersøgelser har KVL supplerende overfor Justitsministeriet oplyst, at konklusionerne af Danmarks JordbrugsForsknings undersøgelse er i modstrid med én endnu ikke offentliggjort undersøgelse foretaget i England af lysprogrammer med henholdsvis 4 og 8 timers mørke.

Danmarks JordbrugsForskning har af gode grunde ikke kunnet forholde sig til KVL's henvisning til en endnu ikke offentliggjort undersøgelse om lysprogrammer.

Det Dyreetiske Råd har i sit høringssvar vedrørende de forslåede nye regler anført, at Rådet er bekendt med, at praktiske erfaringer peger på, at det nuværende krav om 8 timers sammenhængende mørkeperiode i begyndelsen af kyllingernes liv kan have utilsigtede negative konsekvenser for dyrevelfærden i form af øget forekomst af trædepudesvidninger. Rådet anfører, at en del af den oprindelige motivation for de 8 timer – nemlig at forebygge benlidelsen TD – vejer mindre tungt, da man gennem avlsarbejde har fået nedbragt forekomsten af TD. Givet de alvorlige og påtrængende velfærdsproblemer i den aktuelle kyllingeproduktion og set i lyset af den eksisterende viden på området, anser Rådet det for rimeligt at foretage en reduktion af den krævede mørkeperiode for at opnå en samlet forbedring af dyrevelfærden.

Siden udkastet til ændring af reglerne om lysprogrammer har været i høring, har kommissionen fremsat for-

slag til direktiv om mindstekrav til beskyttelse af slagtekyllinger. Et samlenotat om direktivforslaget er i sidste uge sendt over til udvalget.

Direktivforslaget vil indebære, at der på EU-plan fastsættes mindstekrav til hold af slagtekyllinger. Danmark og Sverige er i øjeblikket de eneste lande, der har en udtrykkelig regulering af hold af slagtekyllinger.

Direktivforslaget indeholder bl.a. forslag til regler om lysprogrammer. Det foreslås således, at kyllinger fra 3 dage efter, at de er anbragt i kyllingehuset og indtil 3 dage før det forventede slagtetidspunkt, skal have mindst 8 timers mørke i alt i døgnet, heraf mindst en uafbrudt mørkeperiode på mindst 4 timers sammenhængende mørke.

Mine embedsmænd vil nu under forhandlingerne i EU forsøge at få klarhed over, hvilke undersøgelser der ligger til grund for kommissionens forslag.

Noget kunne tyde på, at en samlet afvejning af den dyrevelfærdsmæssige konsekvens af en sammenhængende mørkeperiode på mindst 8 timer sammenholdt med forekomsten af trædepudesvidninger bør føre til, at kyllinger alene bør have en sammenhængende mørkeperiode på mindst 4 timer og ikke som i dag mindst 8 timer i begyndelsen af deres leveperiode.

Jeg vil nu afvente de indledende forhandlinger i EU, inden jeg tager stilling til, om der på nuværende tidspunkt bør udstedes nye regler på området, eller om en ændring af reglerne bør afvente udfaldet af forhandlingerne i EU.

Jeg vil gerne sige, at min eneste hensigt i denne sag har været at fastsætte regler, der samlet set sikrer den bedst mulige dyrevelfærd for slagtekyllingerne. Og det råd, som jeg fik fra det store flertal i arbejdsgruppen om hold

af slagtekyllinger, er, at det ikke er bedst for kyllingerne med en sammenhængende mørkeperiode på 8 timer.

De benproblemer, arbejdsgruppen var fokuseret på at løse tilbage i 2000, er bl.a. som følge af avlsarbejde ikke i dag så stort et problem. Trædepudesvidninger er imidlertid fortsat et problem, og her tyder praktiske erfaringer på, at lange mørkeperioder fører til en forøgelse af antallet af trædepudesvidninger. Arbejdsgruppens afvejning af disse to forhold har ført til, at arbejdsgruppen ikke finder, at der er nogen dyreværnsmæssig begrundelse for at køre med lysprogrammer med en mørkeperiode på 8 sammenhængende timer, og det er det råd, jeg har lyttet til.

Jeg vil gerne understrege, at dyrevelfærd er et emne, der ligger regeringen meget på sinde. Derfor er jeg også glad for, at vi nu med Kommissionens direktivforslag forhåbentlig snart får fastsat nogle mindstekrav til hold

af slagtekyllinger i EU, der kan være med til at højne niveauet for slagtekyllingernes velfærd i EU.